Hof te Dieren

Uitwerking ontwerpvoorstellen voor het huispark, overpark en omliggend landschap

STROOTMAN
LANDSCHAPSARCHITECTEN

Funenpark 1-D
1018 AK Amsterdam / NL
www.strootman.net
bureau@strootman.net
T. +31(0)20-419.41.69

Hof te Dieren

Uitwerking ontwerpvoorstellen voor het huispark, overpark en omliggend landschap

Januari 2019,
gemaakt door:

STROOTMAN
LANDSCHAPSARCHITECTEN

Funenpark 1-D
1018 AK Amsterdam
Nederland
T. +31(0)20-419.41.69
bureau@strootman.net
www.strootman.net

In opdracht van:

Twickel

Stichting Twickel
Twickelerlaan 1A,
7495 VG
Ambt Delden

Inhoud

1 Inleiding

2 Analyse ontwikkeling

A Dijkprofiel Doesburgsedijk downgraden en aantrekkelijker maken

Tracé dijk beter aansluiten op Hoflaan en Arnhemsestraatweg

Entree naar Dieren aantrekkelijker maken

Doesburgsedijk verbinden met Hofstetterlaan

B Overpark afmaken

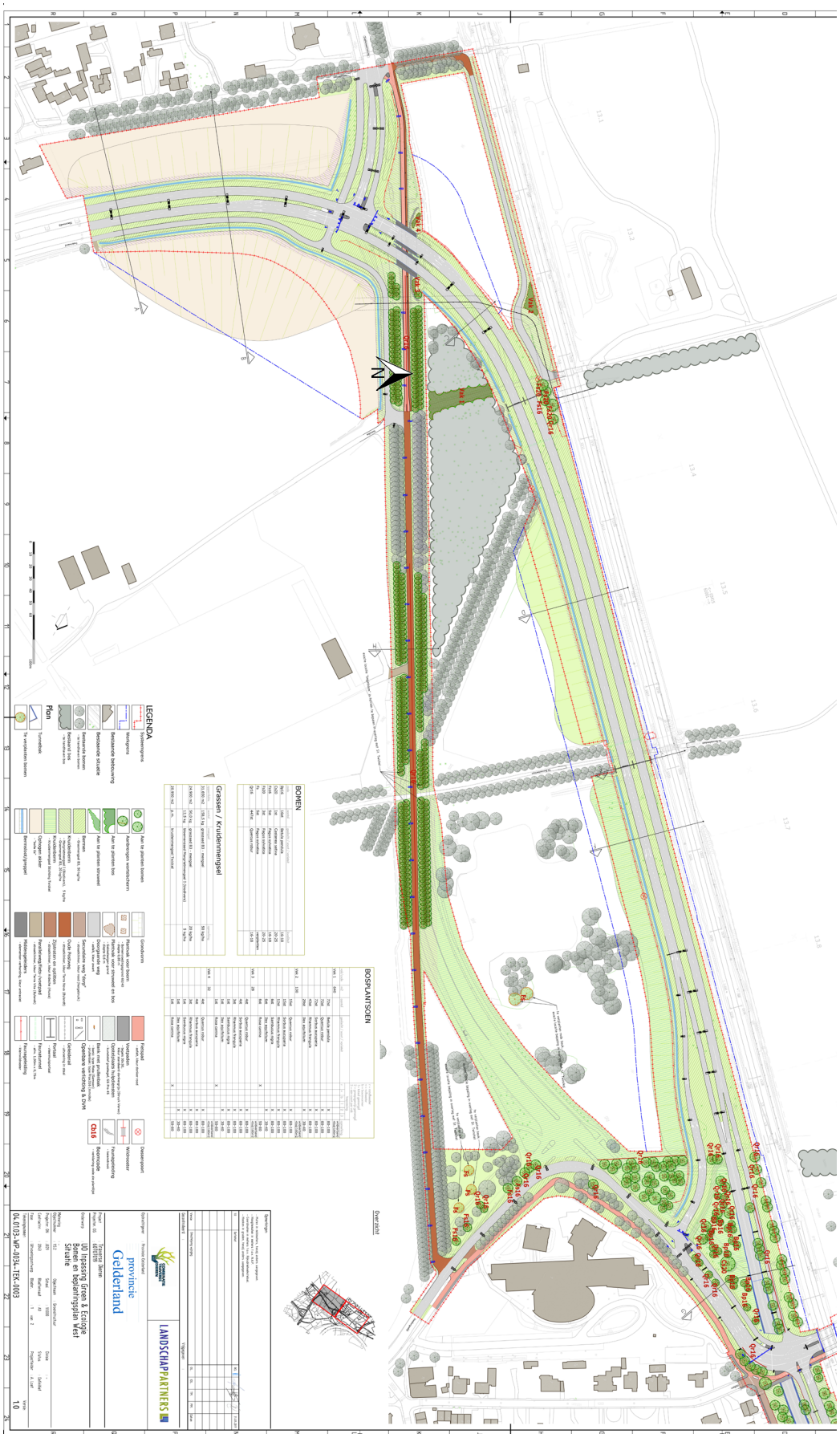
Studie clumps overpark

Aansluiting wandelpad

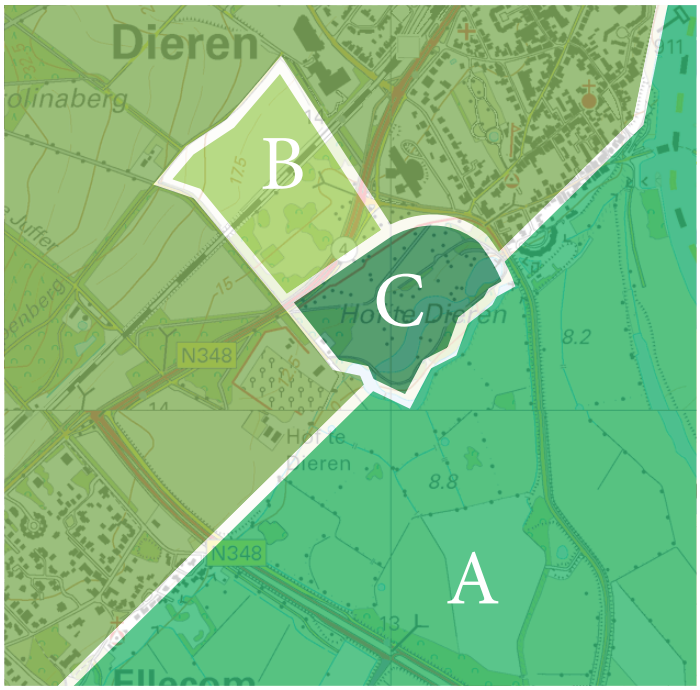
Wandelbrug

C Beplanting en zichtlijnen in het huispark

1 Inleiding

Dieren en het naastgelegen landgoed Hof te Dieren zijn gelegen op een landschappelijk prachtige locatie, op de rand van het hoger gelegen Veluwemassief. Tussen Dieren, Ellecom en Doesburg ligt een breed uiterwaardenlandschap met weides en heggen. De IJssel meandert met een grote boog om Dieren en Hof te Dieren heen.

A. Landland rond Hof te Dieren

Doesburgsedijk downgraden en aantrekkelijker maken Tracé dijk beter aansluiten op Hoflaan en Arnhemsestraatweg

Historisch tracé van de dijk herstellen

Uiterwaardelandschap aantrekkelijker en spannender maken

Entree naar Dieren aantrekkelijker maken

B. Overpark van Hof te Dieren

Overpark afmaken

Aanlsuiting wandelpad

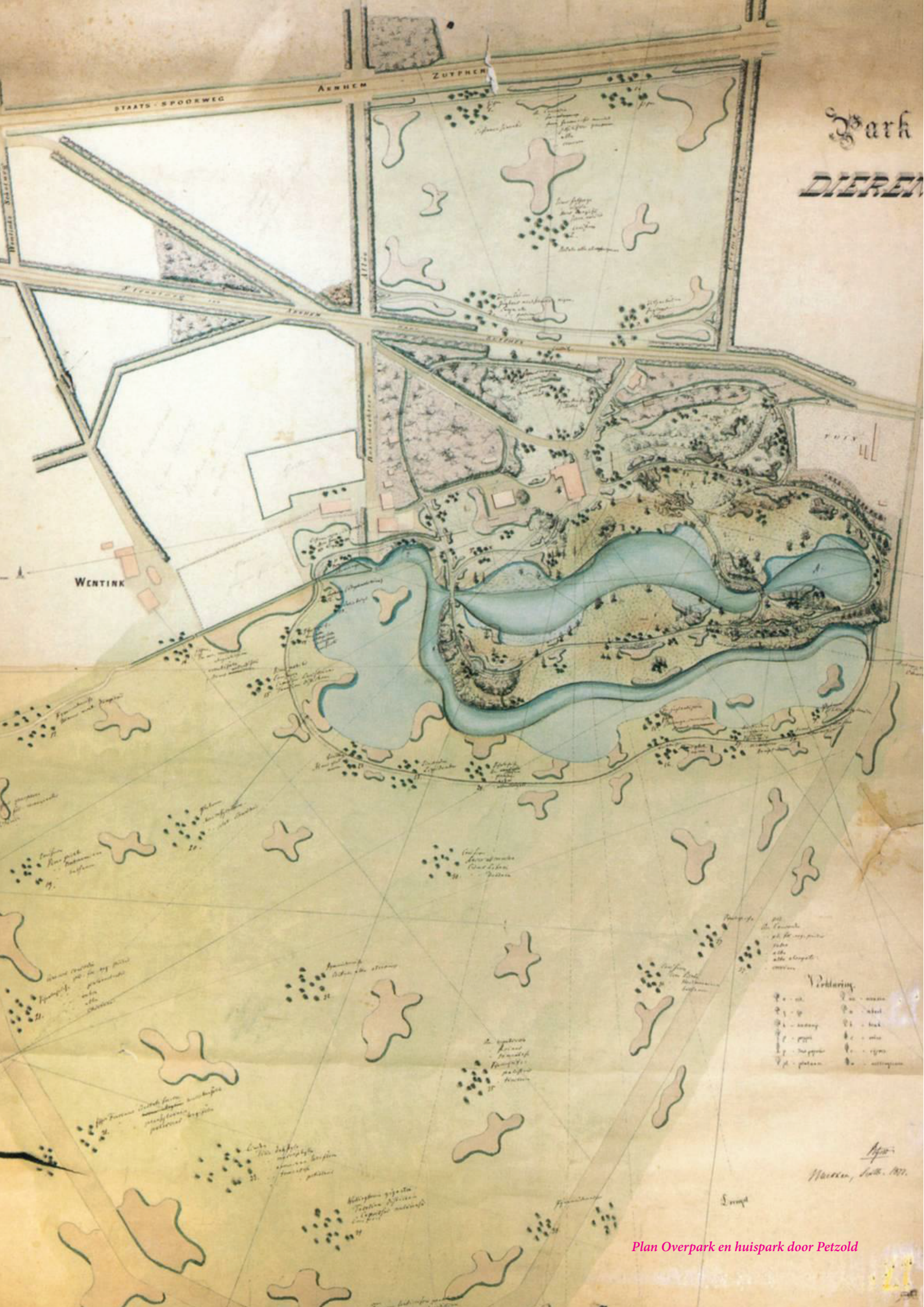
Wandelbrug

C. Huispark van Hof te Dieren

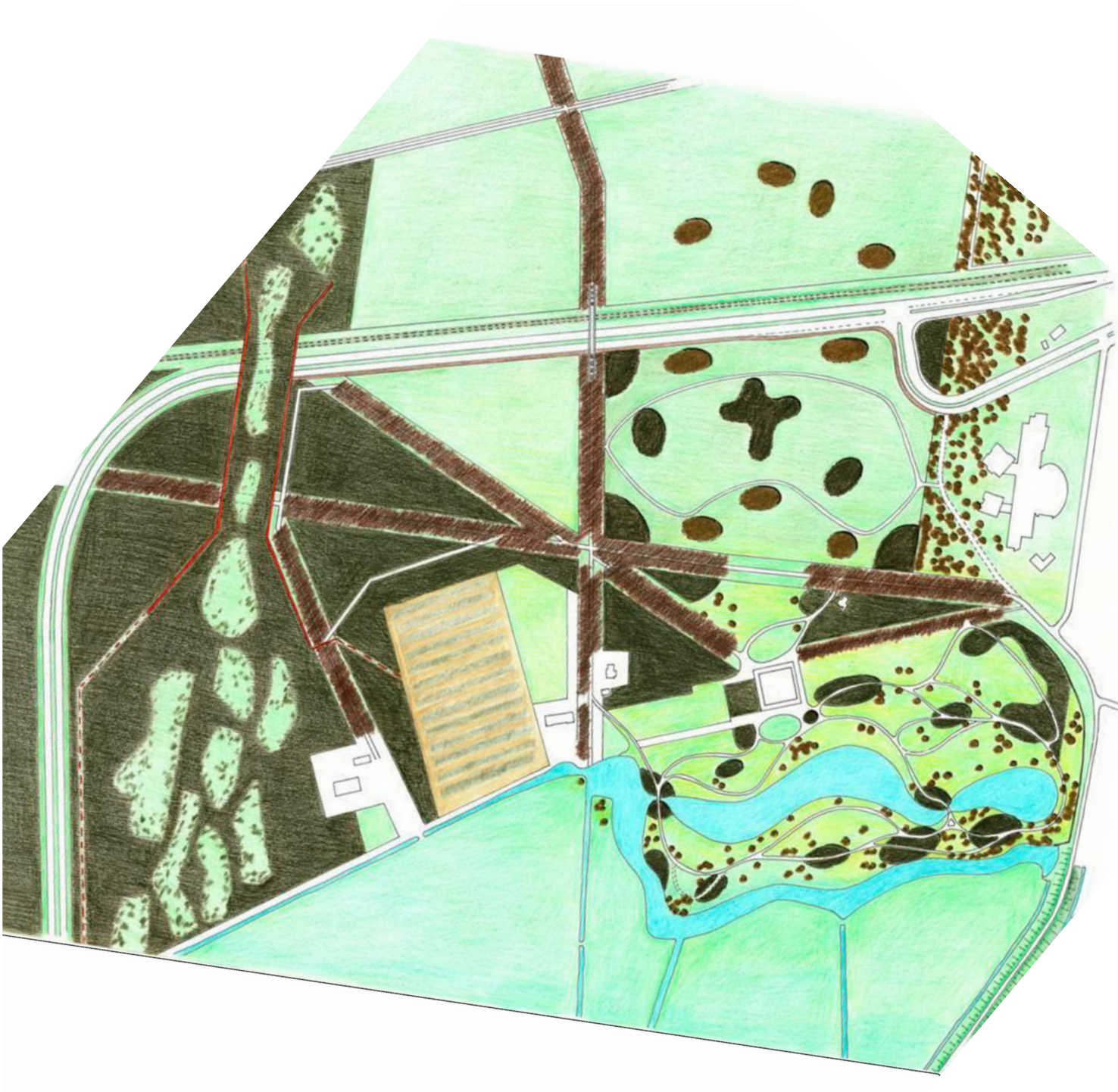
Beplanting en zichtlijnen in het huispark

Nieuwbouw en aansluiting op omgeving

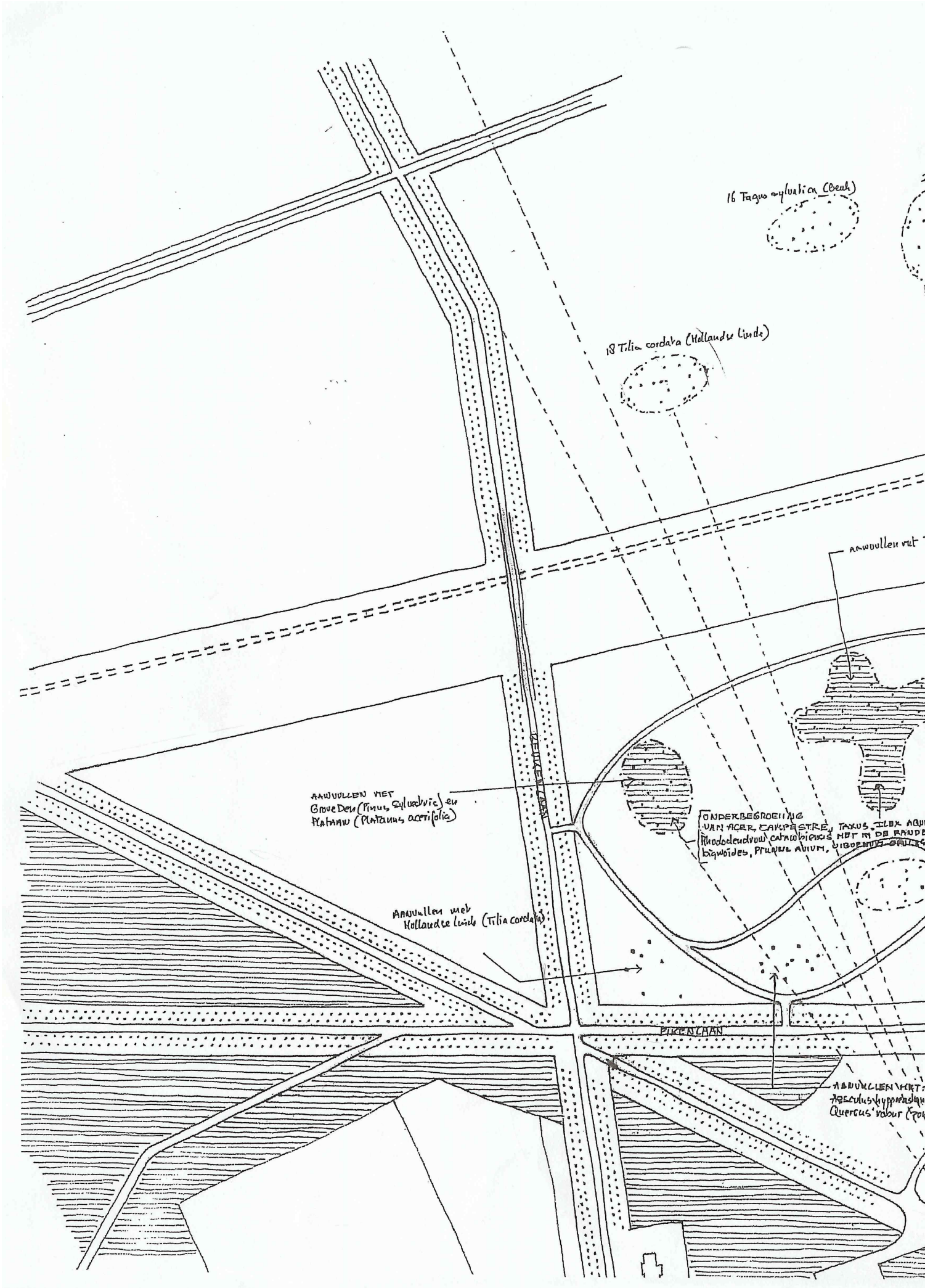

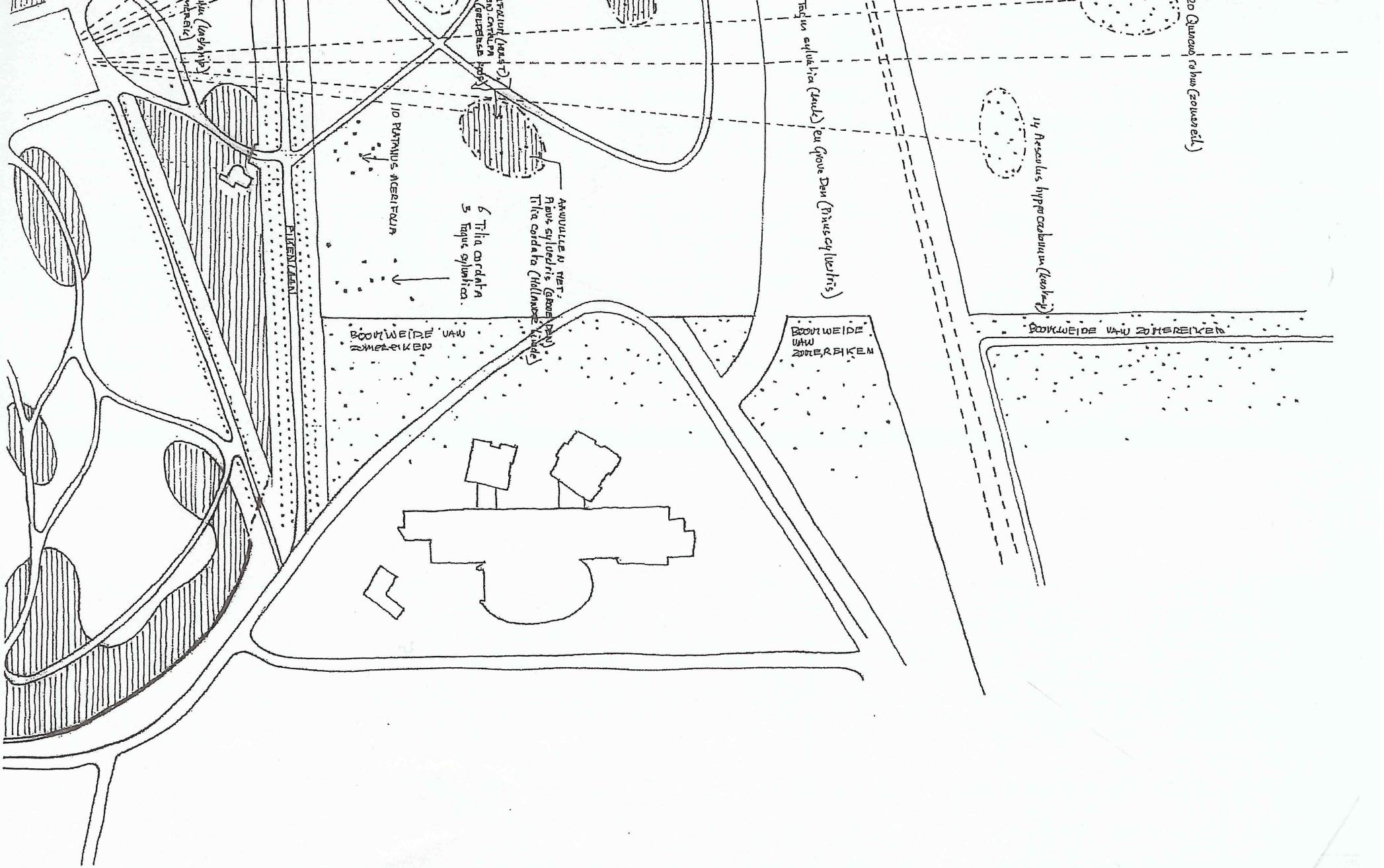
Plan Overpark en huispark door Petzold

Plan Overpark en huispark door Michael van Gessel

Plan Overpark en huispark door Michael van Gessel

Michael A. van Gessel
landschapsarchitect
Bloemgracht 40 hs, 1015 TK Amsterdam
tel/fax 31 (0)20 53 01 968, m.vgessel@michaelvangessel.com

object	HOF TE DIEREN	
	BEPLANTINGSPLAN OVERPARK.	
plotmaat	A1	schaal 1:1000
tekeningnummer	Hvg.1.14.05	datum 13.09.2014

2 Analyse ontwikkeling

Infrastructuur domineert de inrichting in de 20e eeuw

Sinds de jaren 60 van de vorige eeuw is het landschap en de dorpen ingrijpend veranderd. Met de gedachte dat de auto de toekomst heeft, zijn eerst de Ellecomsedijk en de Arnhemsestraatweg flink verbreed en is het tracé met een grote bocht verlegd in de richting van het station. Vervolgens werd in de jaren 80 begonnen met de aanleg van de snelweg A346. Hoewel het noordelijk deel van de snelweg, dat gepland was langs de oostkant van Dieren, nooit is aangelegd, is de Doesburgsedijk wel verbreed en deels verlegd. Ter voorbereiding op de komst van de snelweg. De weg van nu is druk en er wordt hard gereden. Voor de veiligheid is het fietspad apart gelegd. Het tracé is door de gedeeltelijke verlegging vervreemdend en, omdat er bij de entree van Dieren en halverwege de dijk grote grondlichamen tegenaan zijn gelegd, minder goed 'leesbaar'.

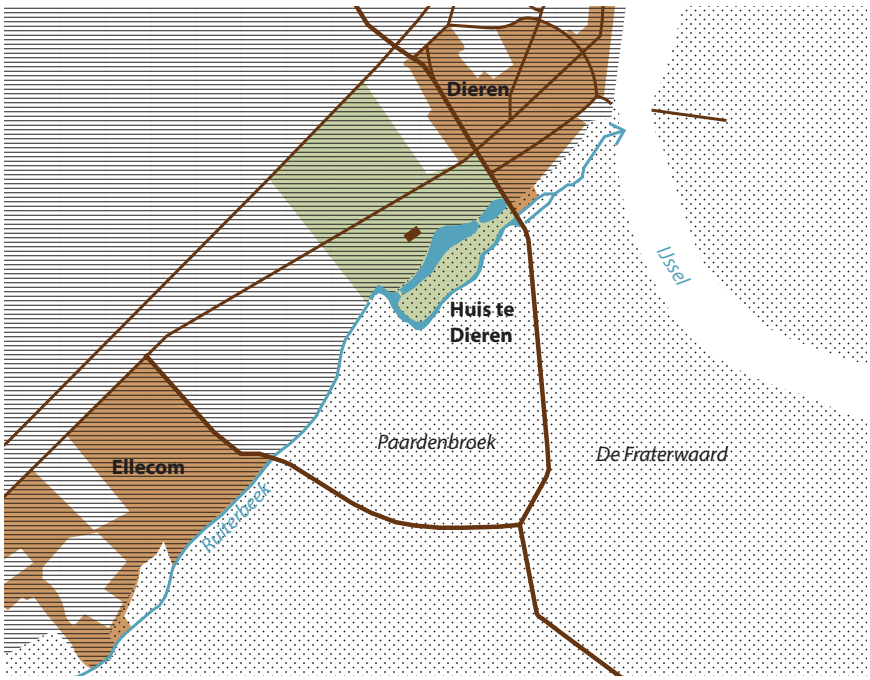
Herstelprojecten verbeteren de balans tussen infrastructuur en de kwaliteit van de omgeving

Met het project Traverse Dieren is het gebied rondom het station en het centrum van Dieren enorm verbeterd. Naast verbetering van de N318 zelf is onder andere een mooi nieuw stationsplein gemaakt, is de weg ter hoogte van het centrum deels ondertunneld en ter hoogte van het overpark van Hof te Dieren verlegd en gebundeld met het spoor. Tussen Dieren en Ellecom is een fietstunnel gemaakt onder de vernieuwde N318 en is de Arnhemsestraatweg hersteld, waardoor de verbinding tussen de twee dorpen voor langzaamverkeer een stuk aangenamer is geworden. Met dit ambitieuze project is de leefomgeving prettiger geworden voor wandelaars, fietsers en inwoners van Dieren.
Daarnaast is door stichting Twickel werk gemaakt van het herstel van Hof te Dieren. Het huispark is gerenoveerd aan de hand van een ontwerp van Michael van Gessel, het overpark wordt momenteel aangepakt en er wordt gezocht naar een nieuwe bestemming voor de plek van de voormalige villa.

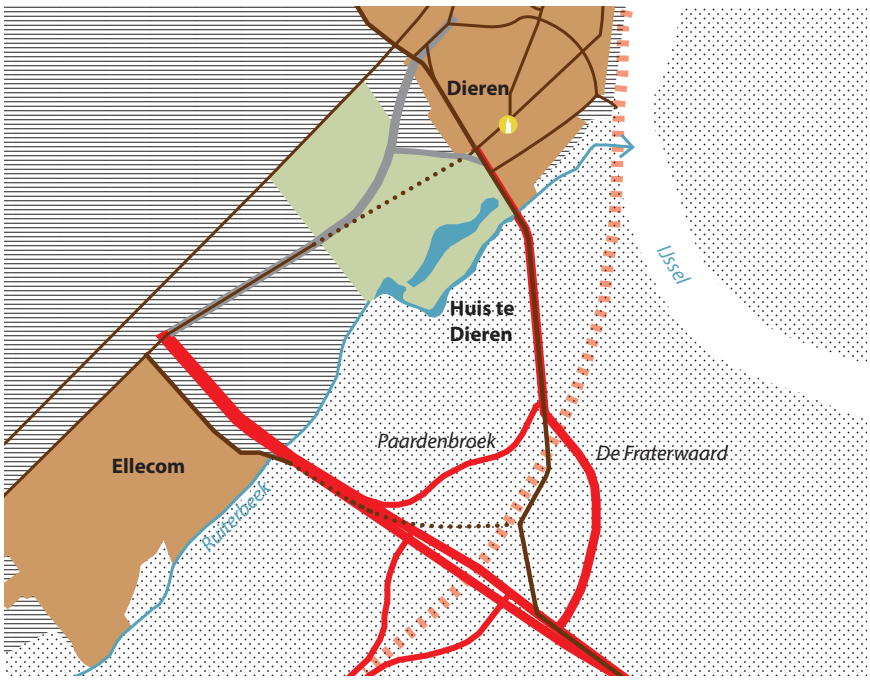

Doesburgse dijk in 1962

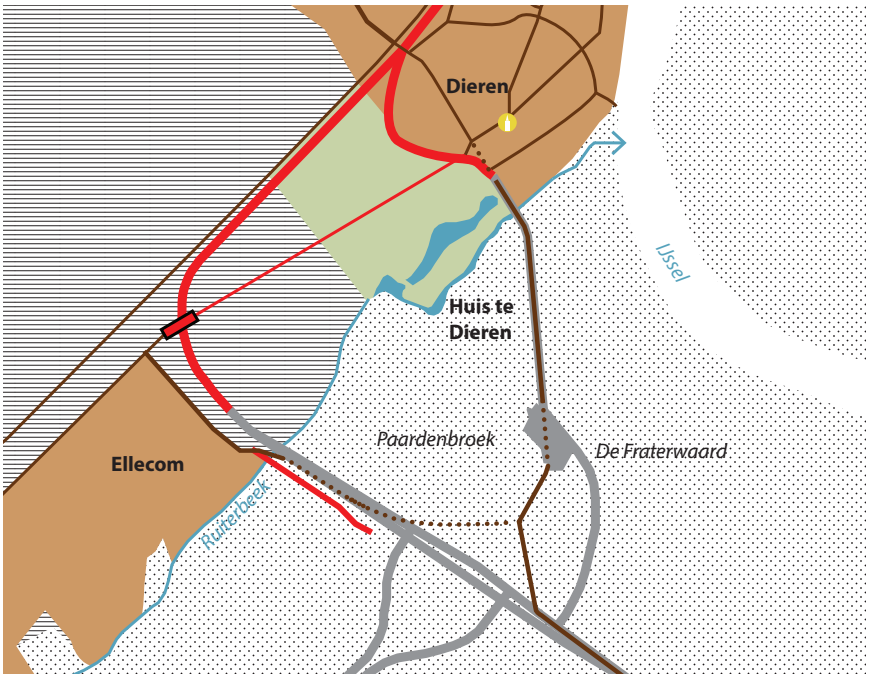
2

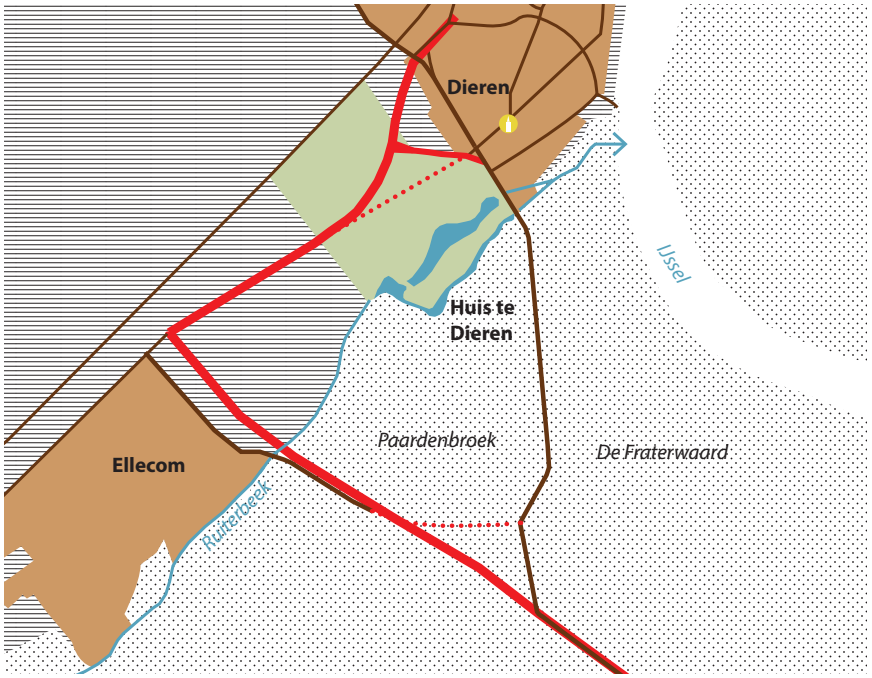
1. 1870. Dorpen op de rand van de stuwwal, ringdijk in uiterwaard

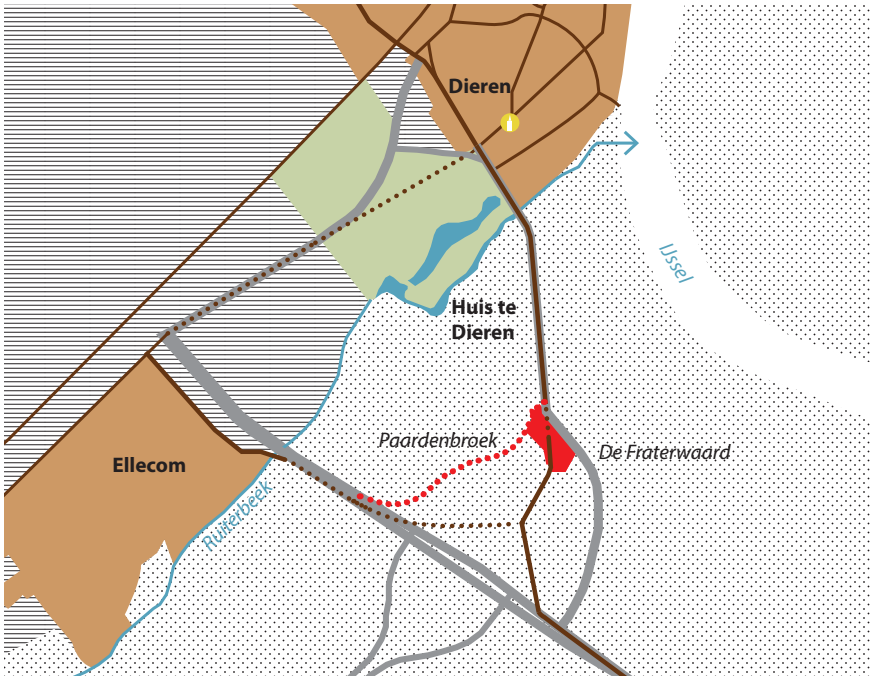
4. 1988. Snelweg A346, verbreding N317, Doesburgsedijk verlegd en verbreed

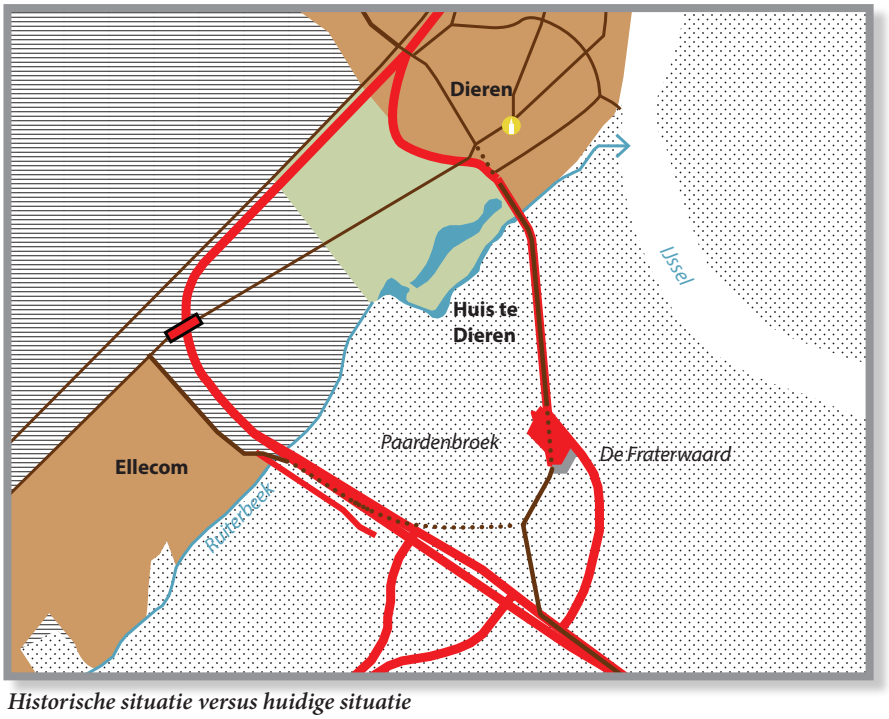
6. 2018. N348 verlegd, Arnhemsestraatweg in ere hersteld, met tunnel

2. 1975 Ringdijk deels verwijderd, verbinding Ellekom-Doetichem-Dieren

5. 2006. Zanddijkje Paardenbroeg verwijderd, verdikking Doesburgsedijk

Historische situatie versus huidige situatie

2 Ontwerp

De meitak op het werk zetten

De komende tijd wordt de laatste hand gelegd aan de uitvoering van traverse Dieren en het afronden van het overpark. Stichting Twickel zet inmiddels de volgende stap met een ontwerp voor de landschappelijke omgeving van het landgoed. In dit plan staat een ontwerpvoorstel ingetekend voor de Doesburgsedijk en de directe omgeving van het Paardenbroek en de Fraterwaard. Met het voorstel wordt in het kielzog van alle goede projecten rond Dieren, ook het landschap aantrekkelijker gemaakt voor mens en dier. De ingeslagen koers om een recreatief aantrekkelijker en waardevoller landschap te maken wordt met deze maatregelen bevestigd en afgemaakt.

Ontwerpvoorstel

De ambitie is om de Doesburgsedijk als aantrekkelijke recreatieve as door de uiterwaard om te vormen. Dat betekent:

1. Doesburgsedijk downgraden en aantrekkelijker maken

Met de verlegde N348 is de Doesburgsedijk als verkeersader voor auto's niet meer nodig, die kunnen immers nu over de nieuwe weg. Dit is bovendien ook zo afgesproken bij aanvang van het project. De dijk heeft geen functie als waterkering. Het voorstel is om de weg te downgraden tot een eenvoudige recreatieve weg. Het dijkprofiel wordt aan de rivierzijde iets versmald, en de rijbaan wordt vervangen door een smalle weg met gebakken klinkers, 3 meter breed. De taluds zijn steil en de kruin is smal, zoals kenmerkend is voor de oude dijken uit het IJssellandschap. Ook worden de grondlichamen verwijderd, die de afgelopen decennia tegen de dijk zijn aangebracht. Dat komt de leesbaarheid van de dijk als mooie smalle dunne lijn ten goede. Het trafostation bij de entree van Dieren ligt op een terp. Deze terp wordt uiteraard behouden, maar door de dijk iets te versmallen, komt de terp los te liggen van de dijk. Dat maakt de dijk beter leesbaar. De terp dient wel toegankelijk te worden gemaakt met een brug.
Autoverkeer wordt geweerd van de dijk. Automobilisten kunnen gebruik maken van de nieuwe N348. De dijk wordt daarmee het domein van het langzame verkeer: fietsers, joggers, wandelaars et cetera.

2. Historisch tracé van de dijk herstellen

Tussen de Doesburgsedijk en de Hofstetterlaan wordt het afgegraven deel van de historische ringdijk hersteld. Het zand dat vrijkomt bij de versmalling van de Doesburgsedijk kan hier mooi voor worden aangewend. Door dit deel van de dijk te herstellen, is het mogelijk om een mooi landschappelijk ommetje te maken over de dijk tussen Ellecom en Dieren. Een brug over de N348 is een belangrijke schakel in dit ommetje. Deze verbindt de dijk met de prachtige Hofstetterlaan. Bovendien sluit de Hofstetterlaan mooi aan op de paden in het sterrenbos ten noorden van het spoor en de herstelde Arnhemsestraatweg. Zo valt het dijkommetje mooi in het recreatieve netwerk.

De tweede maatregel die nodig is om het historische tracé weer zichtbaar te maken, is het herstellen van het 'oude dijkje' als verbinding tussen Dieren en Doesburg. Dit dijkje ligt nu verscholen in het groen, en is daardoor ontoegankelijk geworden. Door het profiel te herstellen en met een smalle weg van gebakken klinkers aan te sluiten op het gedowngrade wegprofiel van de Doesburgsedijk, wordt het oude tracé weer beleefbaar.

De aansluiting met de te herstellen verbinding met de Hofstetterlaan ligt bovendien in dit deel van de dijk. De dijkomlegging uit de jaren 80 wordt daarmee overbodig en kan worden afgegraven.

3. Uiterwaardelandschap aantrekkelijker en spannender maken

De uiterwaard van de IJssel kenmerkt zich in dit gebied als landschap met lage hagen van meidoorn en hier en daar een rijtje van knotwilgen. In het ontwerp van Petzold werden hier vanuit een romantische parkontwerp-gedachte ook enkele clumps van parkbomen aan toegevoegd. Deze zijn bij lange na niet allemaal uitgevoerd, maar vier ervan wel. Daarnaast zijn langs de snelweg en andere wegen 'kamerschermen' van beplanting gegroeid, vaak waarschijnlijk op spontane wijze. Het voorstel is om de uiterwaard in te richten als kenmerkend uiterwaardenlandschap met hagen en af en toe een rijtje knotwilgen, plus enkele clumps. De overige beplanting wordt verwijderd. Omdat het op enkele plekken wenselijk is om beplanting in te zetten om het zicht op infrastructuur te blokkeren of anderszins het zicht te sturen, stellen we voor om enkele niet uitgevoerde clumps van Petzold alsnog uit te voeren. De nieuwe clumps komen in een tweede ring om het huispark te liggen. Het is een nieuwe laag, die qua vormgeving aansluit bij de nieuwe clumps die in het overpark zijn voorgesteld (ovaalvormen). Op de kop van de A348 kan de huidige beplanting wordt gebruikt om de clump te maken. Belangrijk uitgangspunt voor de positionering van de clumps is dat een aantal vaste zichtassen vanuit de kern van Hof te Dieren worden gerealiseerd.

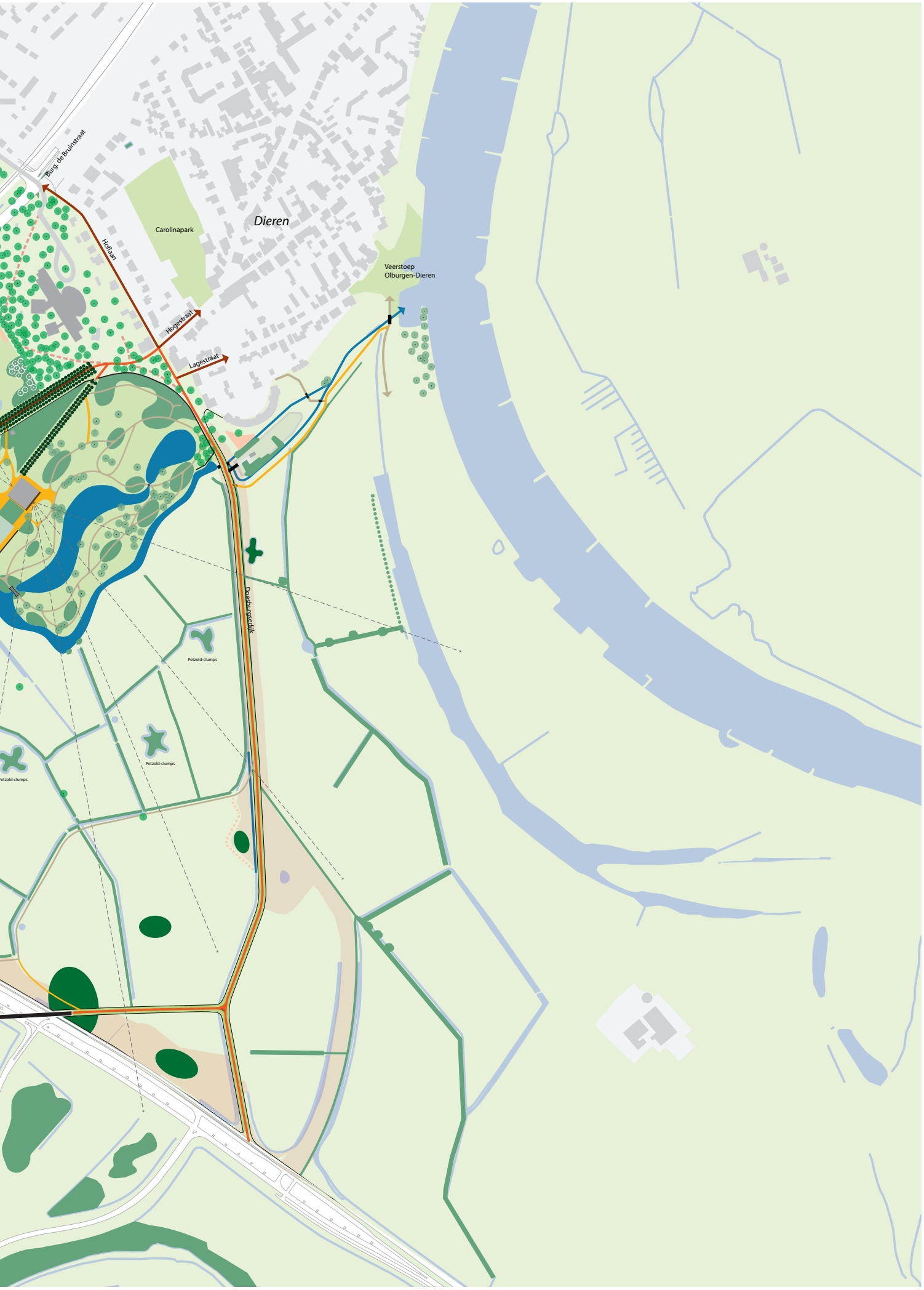
4. Entree naar Dieren aantrekkelijker maken

Naast het loskoppelen van de terp en de dijk zou de entree naar Dieren aantrekkelijker kunnen worden gemaakt. Een aantal dingen komen samen:

- Doesburgsedijk en de terp van het trafostation
- Voetpad naar de veerpont
- Ruiterbeek richting de IJssel en de monumentale duiker onder de dijk door
- Veel elementen zoals borden, aankondigingen, blikvanger

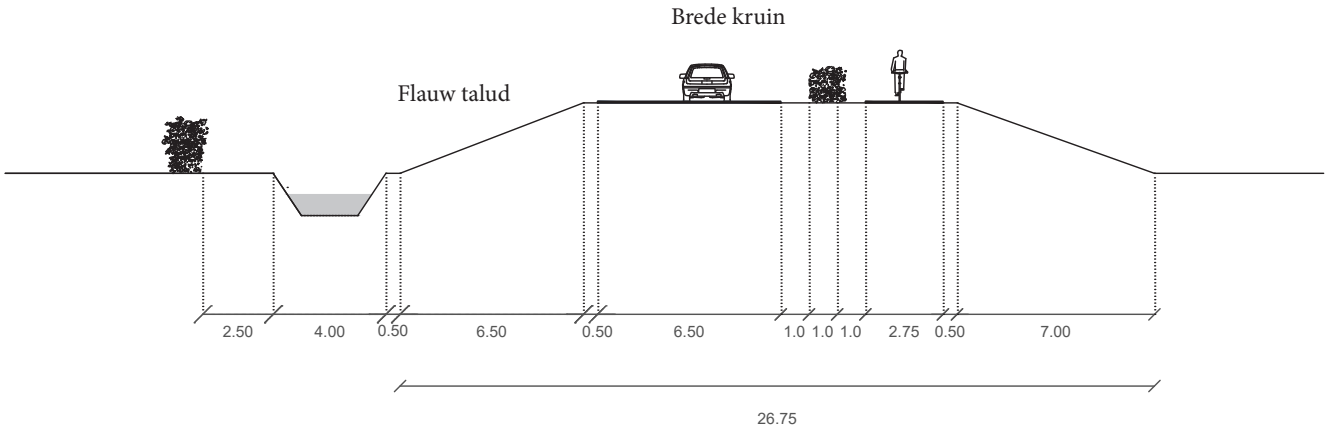
Het voorstel is om alle samenkomende lijnen zo eenvoudig en herkenbaar mogelijk naar voren te laten komen. De dijk als doorgaande lijn, losgekoppeld van de terp, is daar een voorbeeld van. De Ruiterbeek is nu onzichtbaar en valt totaal weg in de vijver van het appartementengebouw aan de rand van Dieren. Daarom stellen we voor om de beek als herkenbare waterloop aan beide zijden van de terp sterker zichtbaar te maken tot aan de monding in de IJssel. Door de oever als natuurlijke oever in te richten, krijgt de beek ook ecologische betekenis. Een wandelpad langs de Ruiterbeek met een mooie dijkopgang (bijvoorbeeld een trap) zorgt voor een mooie recreatieve verbinding met de veerstoep. Daarnaast zou het mooi zijn als de Ruiterbeek voorrang krijgt boven de kruisingen met paden. Landverbinding met duikers worden dan vervangen door bruggen, waarbij de beek mooi doorloopt. De omgeving van de veerstoep, die nu wat grootschalig aanvoelt, zou kunnen worden omgevormd tot een aangename verblijfplek. Mogelijk kunnen ook andere (watergebonden) functies hier een plek krijgen, zodat een nieuw waterfront ontstaat als mooie bestemming.

Ontwerp
N348
Arnhemseweg
Ruiterbeek
Ellecom
N348
N
500m

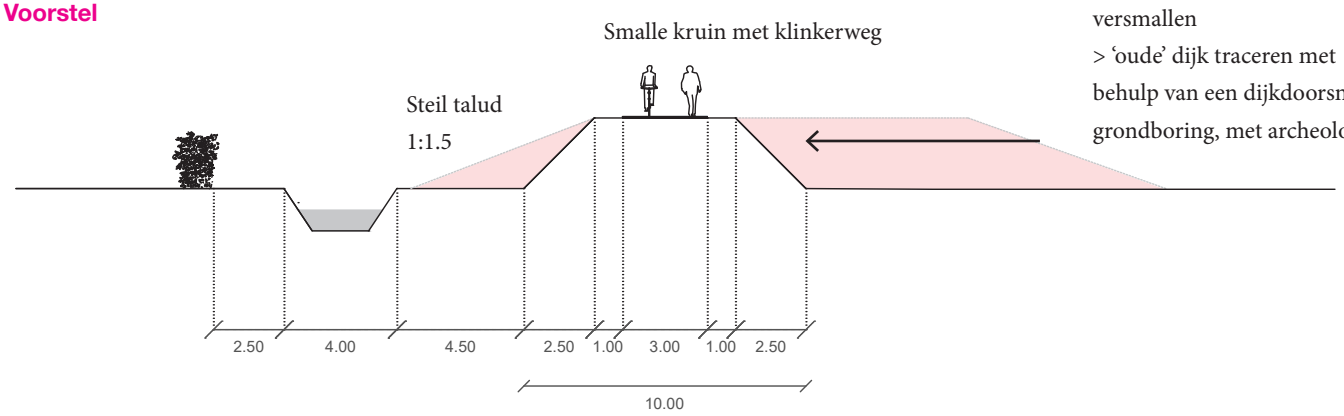

Burg. de Bruinstraat
Dieren
Carolinapark
Hofman
Hogestraat
Lagestraat
Veerstoep
Olburgen-Dieren
Doesburgseweg
Petzold-clumps
Petzold-clumps
Petzold-clumps

A Dijkprofiel Doesburgsedijk downgraden en aantrekkelijker maken

Profiel dijk bestaande situatie

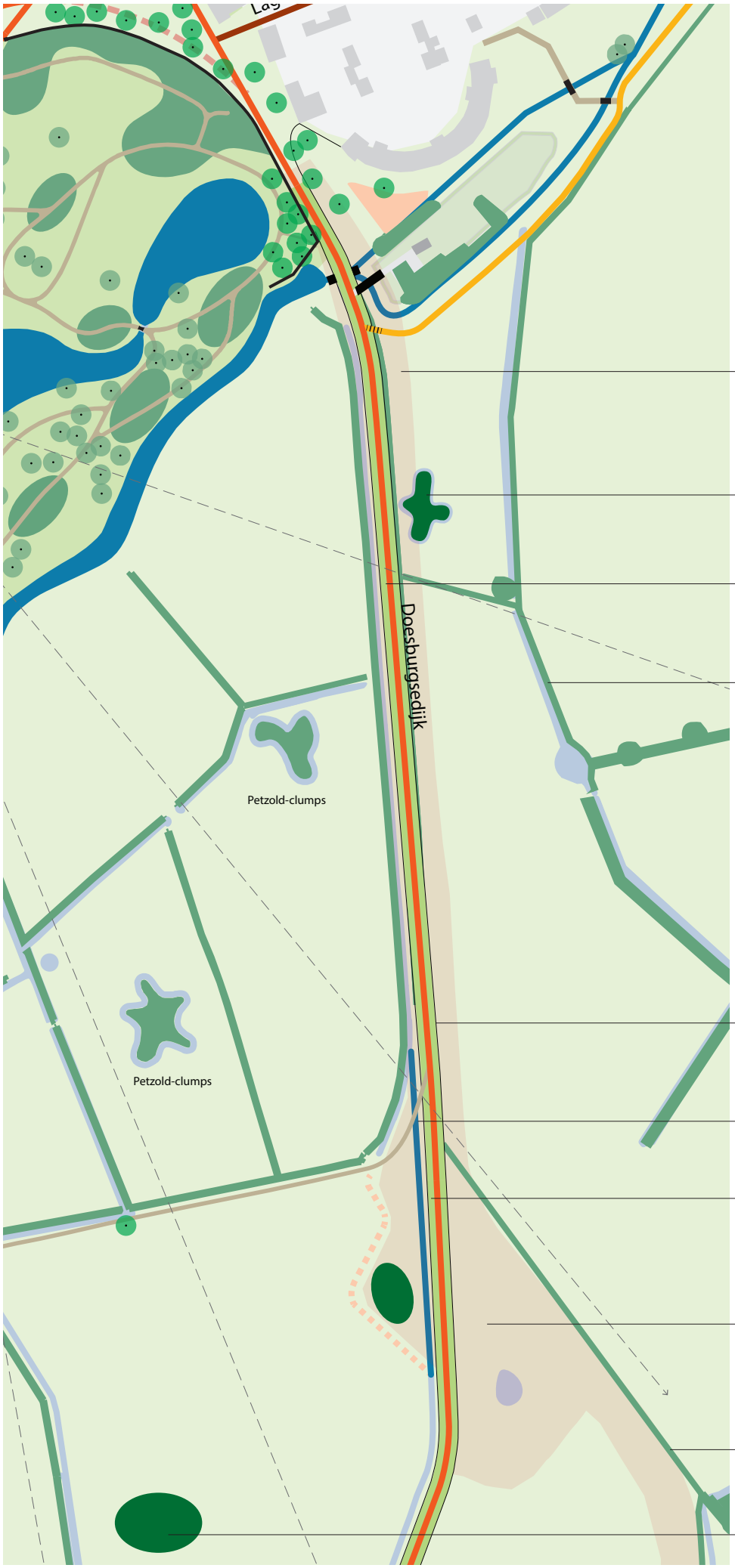
Voorstel

'buitenzijde' van de dijk versmallen
> 'oude' dijk traceren met behulp van een dijkdoorsnede/ grondboring, met archeoloog

Huidige situatie: brede dijk met hier en daar beplanting

Dijk versmallen (zie profiel) Fietspad, hagen, asfalt, beplanting verwijderen

Clump herstellen na dijkversmalling

Klinkerpad van 3m aanbrengen op de dijk

Nieuwe struweelhaag ivm verbinden natuur

Bloemrijk dijk tracé

Greppel verleggen.

Dijklichaam en klinkerpad doortrekken op de oude dijk. Profiel oude dijk herstellen en beplanting verwijderen.

Grondlichamen en 'nieuwe' dijk uit de jaren 70 verwijderen. Elektriciteitskastje verplaatsen naar elders.

Nieuwe struweelhaag ivm verbinden natuur

enkele clumps in de Paardenweide locatie op basis van plan Petzold.

A Tracé van dijk beter aansluiten op Hoflaan en Arnhemsestraatweg

Grondwal verwijderen, boomweide met zomereik aanplanten

Arnhemsestraatweg verbinden met Hogestraat, Doesburgsedijk vanaf aansluiting hoflaan verwijderen, boomweide met zomereik aanplanten, ook op het terrein van de school

Grondwal en Doesburgsedijk verwijderen

Boomweide aanplanten rondom school tot aan Bastion: zomereik

Arnhemsestraatweg aansluiten met Hogeweg + laan vanuit huispark aansluiten

Doesburgsedijk aansluiten op de Hoflaan. Parkeren, fietspad, hagen etc. verwijderen.

Bocht Doesburgsedijk verwijderen vanaf aansluiting met Hoflaan tot Burg. de Bruinstraat

A

1.

Zicht op Hoflaan vanaf Doesburgsedijk

Voorstel: Doesburgsedijk doortrekken naar Hoflaan + boomweide tot aan de doesburgsedijk

2.

Zicht op Doesburgsedijk vanaf Hoflaan

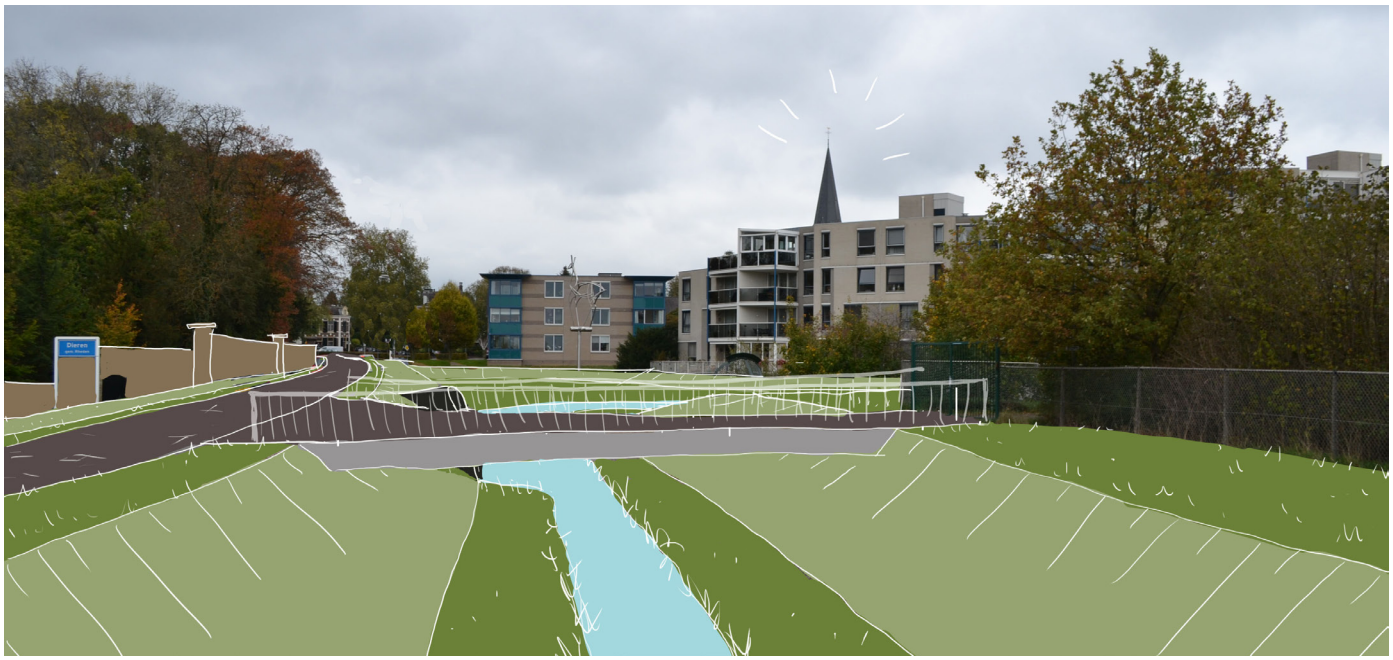

Voorstel: Klinker paden dominant maken

A Entree naar Dieren aantrekkelijker maken

Borden, kunst, hagen, fietspad, asfaltweg tot een minimum beperken. Terp losmaken van de dijk, Doesburgsedijk versmallen + klinkerweg

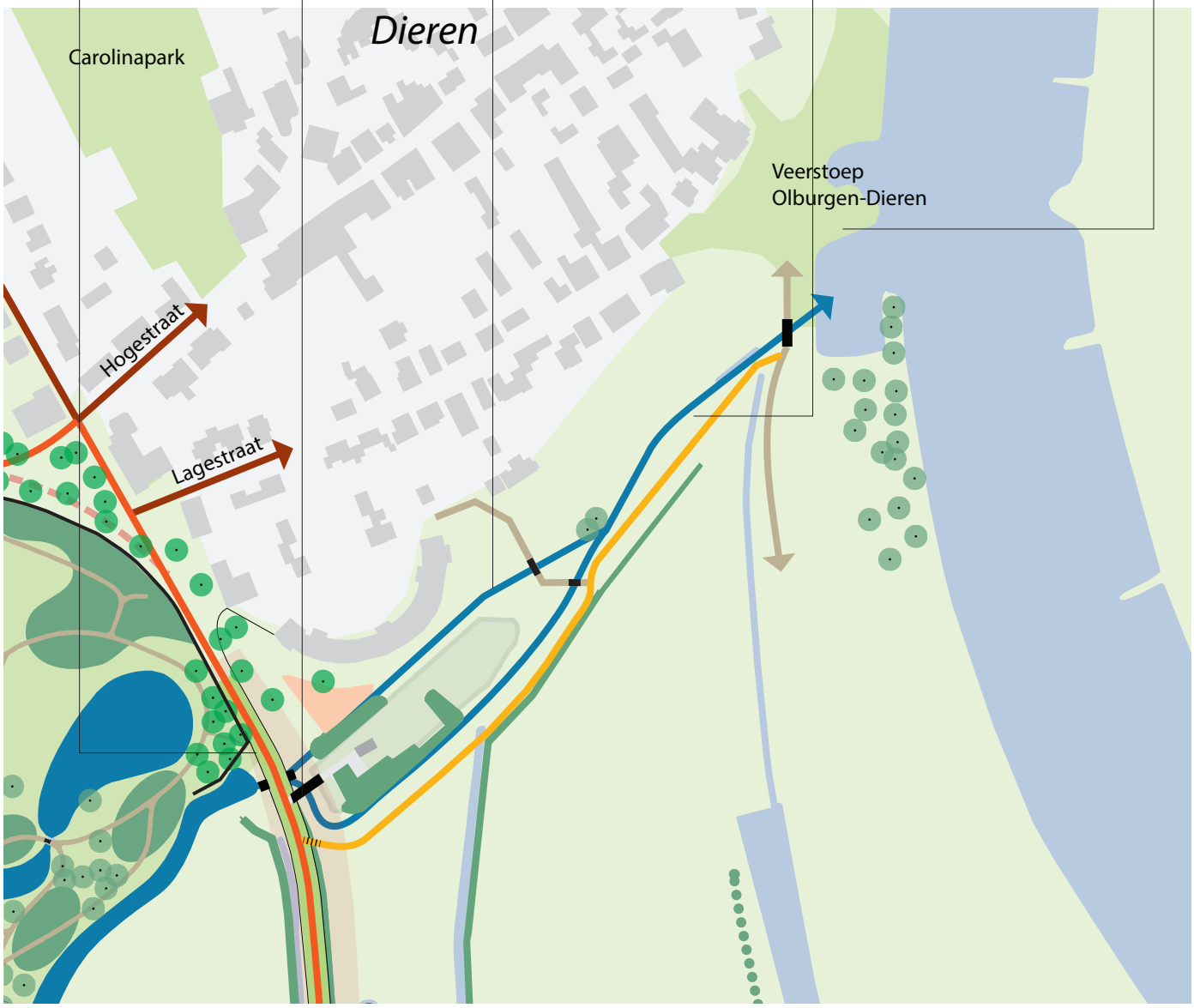
Borden, hagen, fietspad, asfaltweg etc. verwijderen, smalle klinkerweg 3m aanbrengen

Dijk versmallen, terp met trafo losmaken van de dijk, toegang met eenvoudige brug

Ruiterbeek vanaf de waterpartij Hof te Dieren herstellen: bovengronds, natuurlijke oevers, aansluiten met Ijssel. Historische duiker behouden.

Wandelpad langs de beek. Duikers vervangen door bruggen.

Veerstoep aantrekkelijker maken

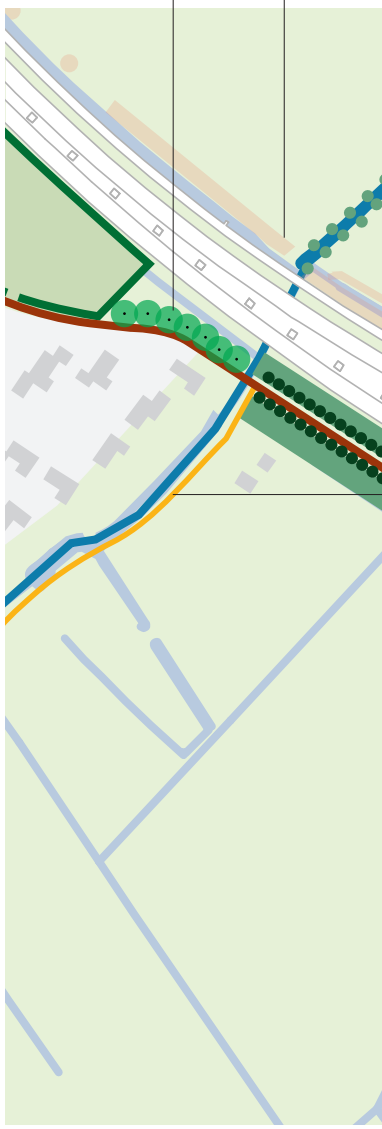
A Doesburgsedijk verbinden met Hofstetterlaan

Voorstel: nieuwe fiets-/ wandelbrug over de N317

Bomen langs Hofstetterlaan aanvullen tot volkstuinen

Wandelpad aanbrengen langs Ruiterbeek richting Middachten
Voetgangerstunnel onder de N317, pad verbinden aansluiten op Hofstetterlaan.
Wandeldijkje herstellen, klinkerpad 3m aanbrengen, mooie aanlsuiten op de bestaande dijk
Enkele clumps maken
Bankje op dijk
N348
Overspanningslengte: 42m
open zich tussen N317 en landschap

A Veerstoep

1.

Zicht vanaf ruitersbeekpad op beek en grondlichaam

Voorstel: Beek weer zichtbaar maken en beleven vanaf het pad

Veerstoep met zicht op de IJssel

Voorstel: Paden beter op elkaar aansluiten, zelfde vormentaal. Trap ipv helling

B

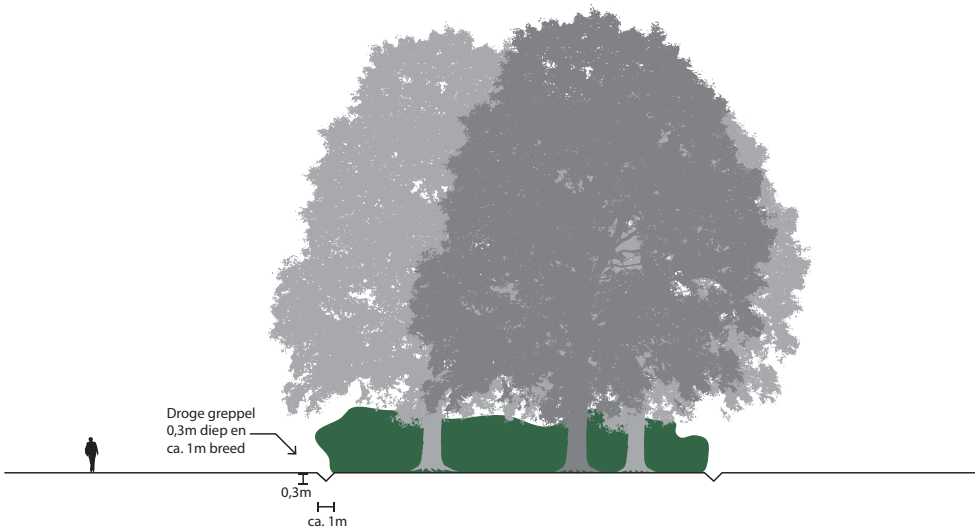
Overpark afmaken

Clump bijplanten met linde

Dijkje weg aan rand

Voorstel clumps: droge greppel rondom met ondergroei van Taxus, Hulst en Rhodondendron

Ondergroei aanplanten: taxus, hulst en Rhododendron

Schapenbergweg met wandelpad aansluiten op Harderwijkerweg

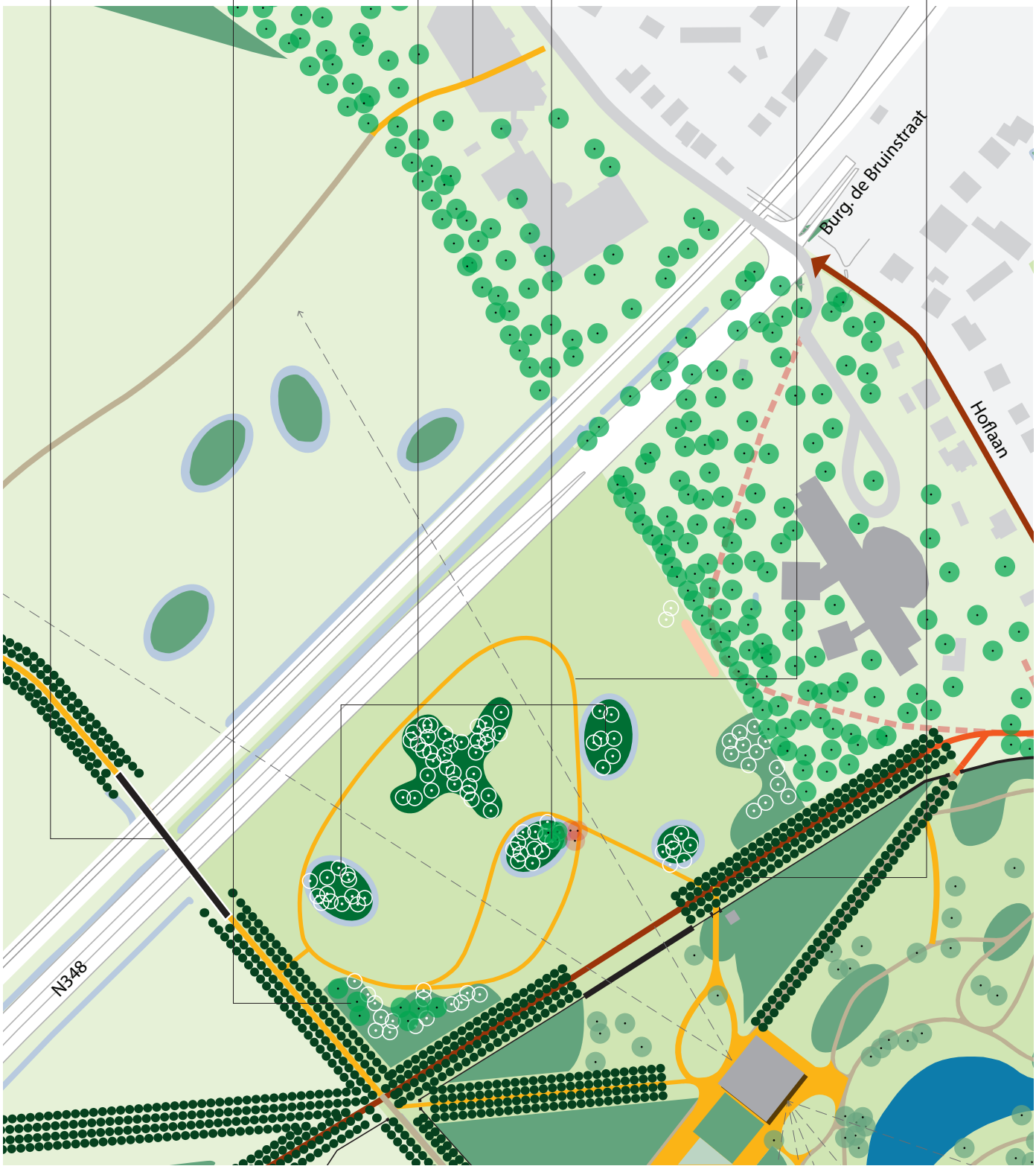
Portierswoning als follie herstellen, bijvoorbeeld voor vleermuizen. Poort in het hek

Voetgangersbrug maken en wandelpad tot aan Arnhemsestraatweg

Clump aanvullen met linde

Clump aanvullen met rode beuk, drie beuken buiten de clump verwijderen

Wandelpad aanleggen, halfverharding (Twickelmix)

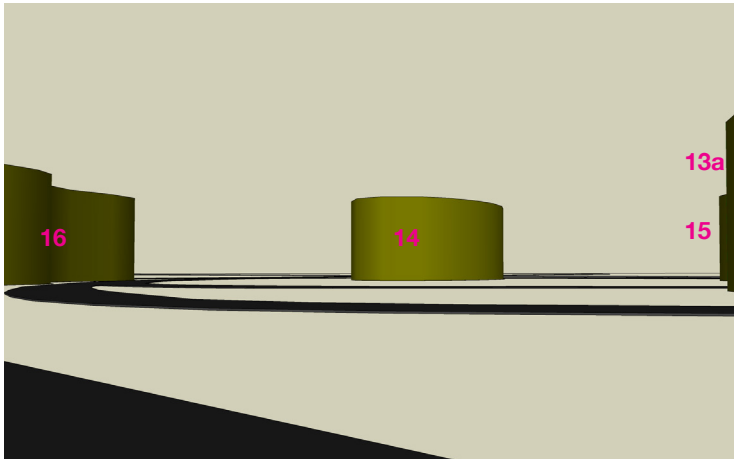
B

Studie clumps overpark

A

Zicht vanaf Arnhemsestraatweg op Overpark huidige situatie (A)

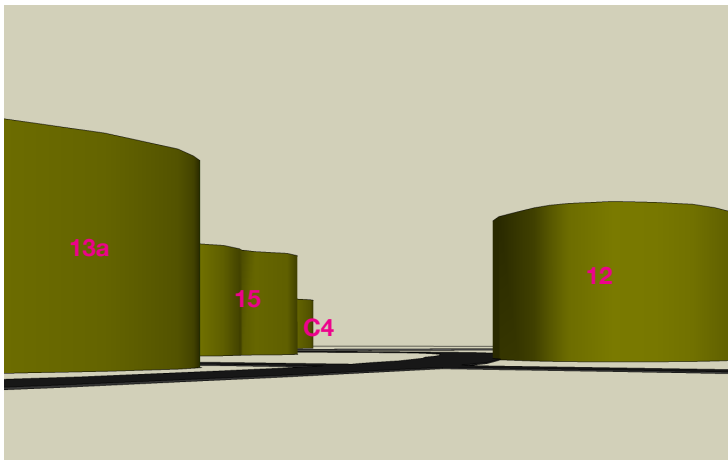

Zicht op Overpark zonder rand (A)

B

Zicht vanuit Arnhemsestraatweg naar Overpark huidige situatie (C)

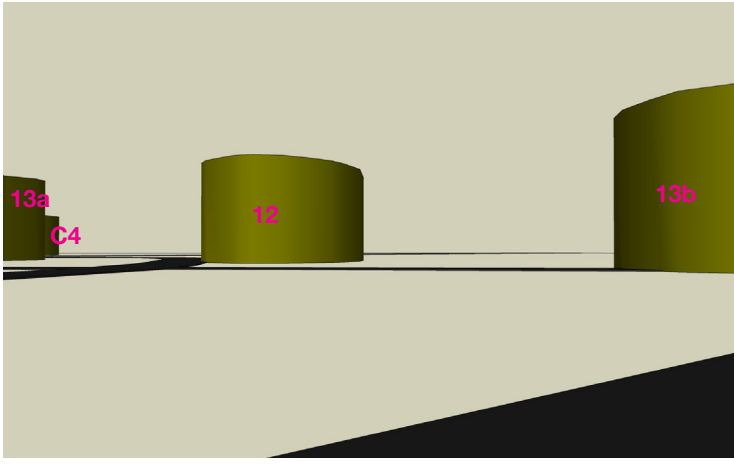

Zicht op Overpark zonder rand (C)

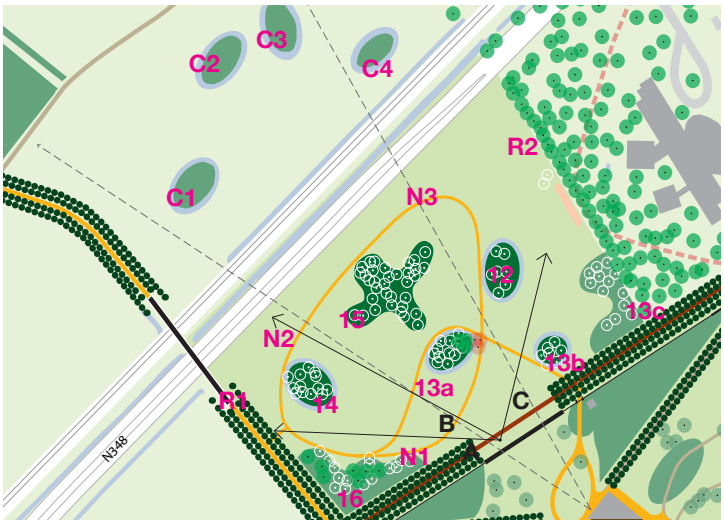
C

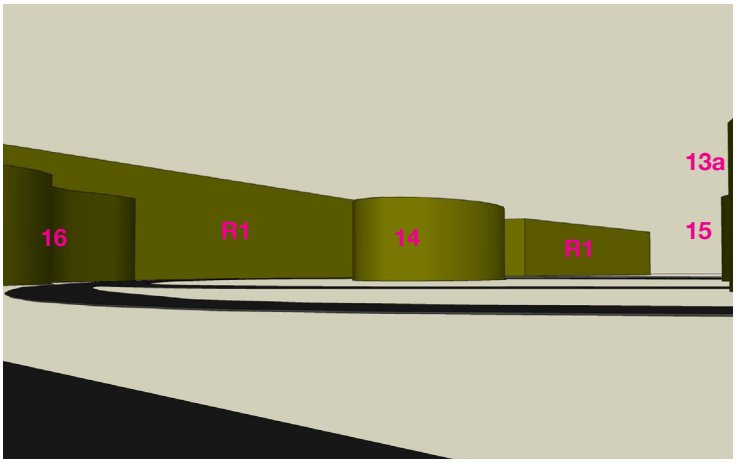

Zicht vanuit Arnhemsestraatweg naar Overpark huidige situatie (D)

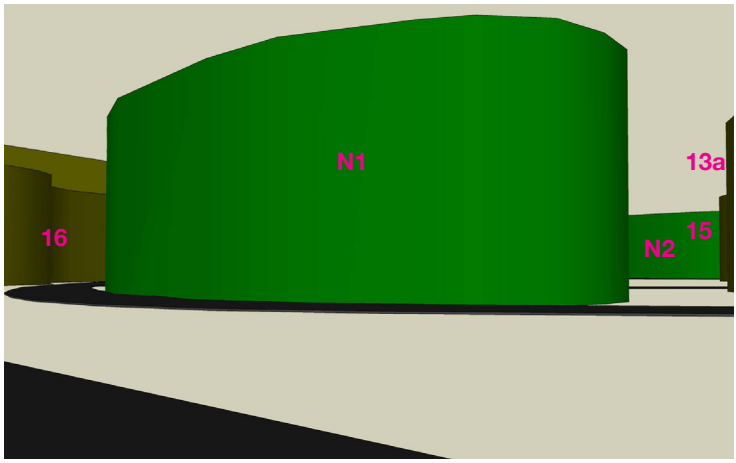

Zicht op Overpark zonder rand (D)

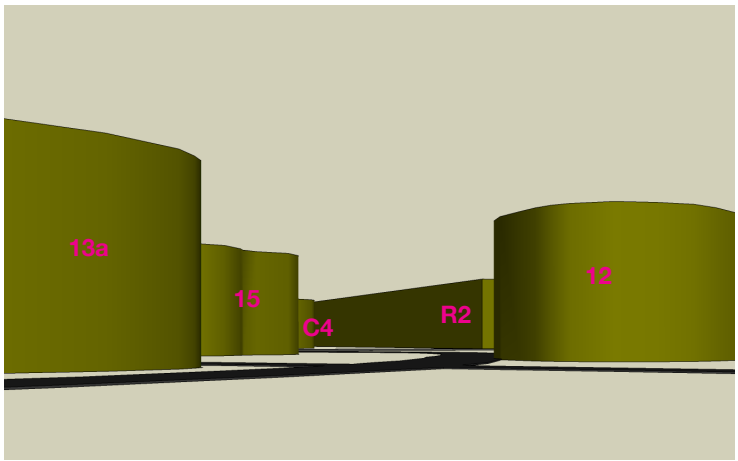

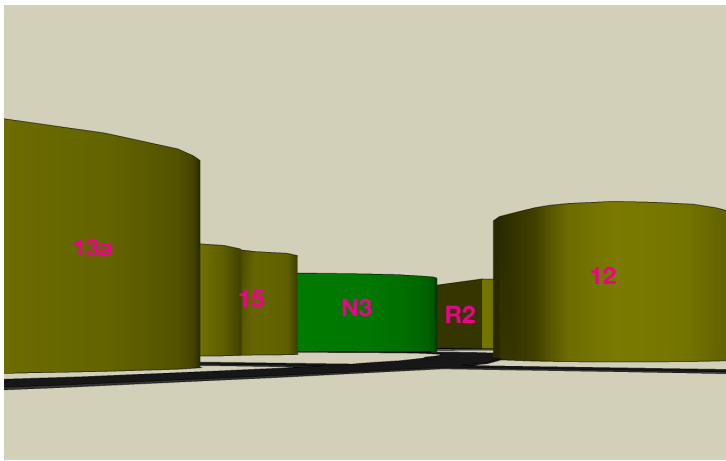
Zicht op Overpark met rand (A)

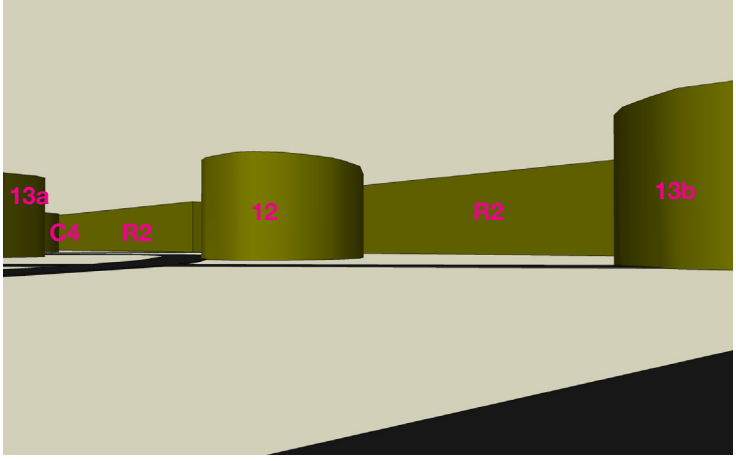
Zicht op Overpark met rand + clumps (A)

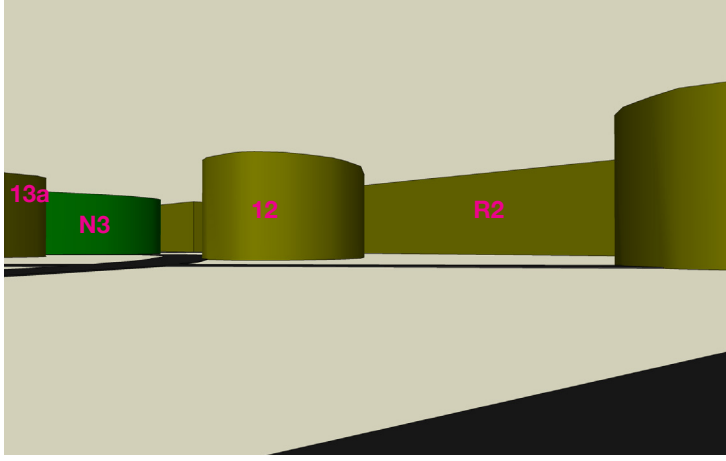
Zicht op Overpark met rand (C)

Zicht op Overpark met rand + clumps (C)

Zicht op Overpark met rand (D)

Zicht op Overpark met rand + clumps (D)

B

Aansluiting wandelpad

Pad uitlijnen onder dikke tak. Overige takken opsnoeien

Twickelmix halfverharding

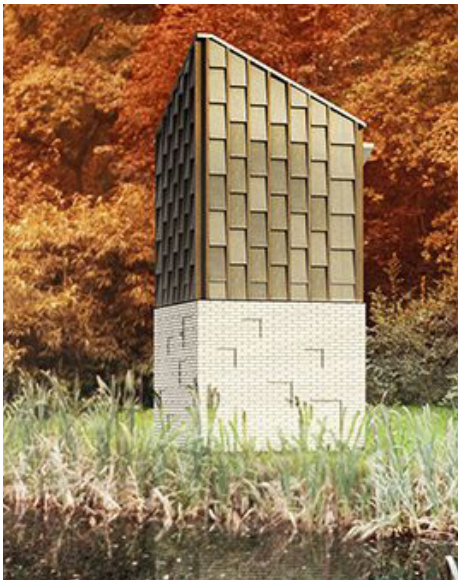
Aansluiting wandelpad naar huispark maken met poort, nieuwe bestemming voormalige poortwoning

Trug noar de worrel, MVRDV

Koperen kamer, van Zuuk

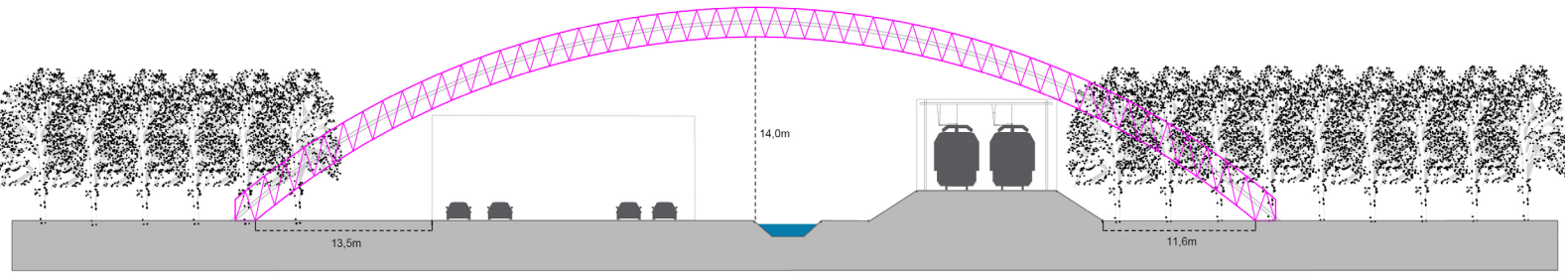
Vleermuizentoren, Cloud Collective

B

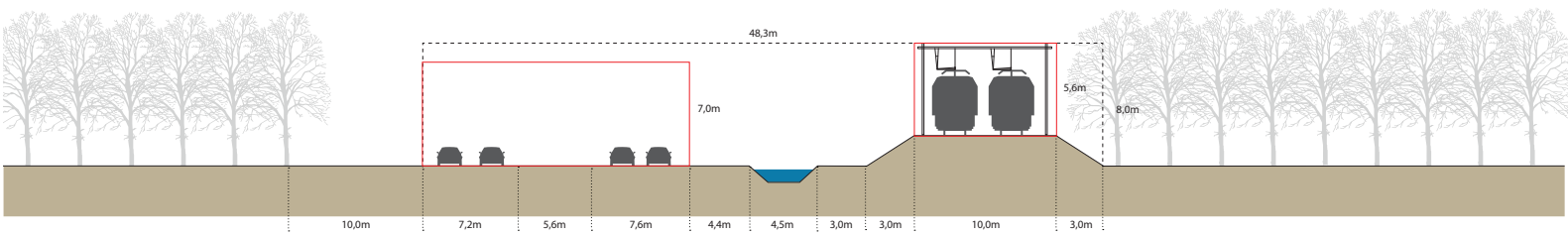
Wandelbrug

Marktstraatbrug Delden. Staal

Boogbrug: ontwerp nader uit te werken

Afmetingen overbrugging N348 en spoor

C

Beplanting en zichtlijnen in het huispark

Ha-ha en hek maken

Paden aanleggen

Portierswoning zichtbaar maken met follie

Wandelpad maken

Gras herstellen en nieuwe parkboom aanplanten. Huidige boom verwijderen.

Gebouw+erf: PM

vaste planten verwijderen

Hek haaks op laan en aansluiten op de muur

Aanvullen met enkele parkbomen

C

Beplanting en zichtlijnen in het huispark

Rand van het huispark aanvullen met parkbomen

Pad toevoegen naar poort oostzijde

C

Beplanting en zichtlijnen in het huispark

Gras herstellen en nieuwe parkboom aanplanten, soort nader te bepalen

Vaste planten verwijderen